

afdeling politie ten departemente met de titel 'directeur van politie' – wij komen hierop in een volgend hoofdstuk terug.

*

In illegale kringen in Nederland die verontrust waren door het feit dat de 'SD' de ene illegale organisatie na de andere oprolde, deed al eind '40–begin '41 het verhaal de ronde dat er 'een verrader' in Londen zat. Hier en daar viel daarbij als vanzelf van 't Sants naam. Voor wie zich dan herinnerde dat van 't Sant zes, zeven jaar eerder onder verdachte, althans nimmer opgehelderde omstandigheden als hoofdcommissaris van politie te Den Haag was heengegaan, stond dan veelal spoedig vast dat *hij* die verrader was. Soms werden Engelandvaarders gewaarschuwd om, als zij Engeland bereikt hadden, voor van 't Sant op hun hoede te zijn. Zo ir. W. den Boer uit Dordrecht, reserve-majoor der genie, die, toen hij in juni '41 de Noordzee overstak, die waarschuwing meekreeg van, zo zei hij, 'de ondergrondse'¹ (hij had contacten gehad met het Legioen Oud-Frontstrijders, de 'eerste' OD, 'De Oranjewacht' en de groep van luitenant Erkens). Een tweede Engelandvaarder, B. van der Stok, die eind juni bezet gebied verliet, kreeg van jhr. Schimmelpenninck, chef-staf van de 'tweede' OD, zelfs de opdracht mee, 'een ongeluk voor de heer van 't Sant te ensceneren. Hij moest uit de weg worden geruimd. Ik heb gezegd', aldus later van der Stok, 'dat ik daaraan niet meedeed.'² Eind '41 werd een z.g. AC-rapport (de AC-rapporten waren spionagerapporten, opgesteld door de adelborst J. C. Meijer, van welke enkele door de spionagegroep de Inlichtingendienst, of ID, doorgegeven werden) naar Londen gestuurd waarin te lezen stond: 'Er komen berichten uit omgeving koningin bij hoofdkwartier NSB.'³ 'Omgeving koningin'! Dat zou dan wel van 't Sant zijn! De marconist van de ID, ir. L. C. Sloth Blaauwboer, besloot begin '42 naar Engeland over te steken teneinde persoonlijk van 't Sant aan de kaak te stellen – hij verdronk in de Noordzee.

Het bericht: 'van 't Sant is onbetrouwbaar' werd evenwel niet alleen uit bezet gebied naar Londen, het werd ook uit Londen naar bezet gebied doorgegeven. Daarvoor droeg Laming zorg. In de *Patriotic School* op zoek naar personen die als geheim agent uitgezonden konden worden, benaderde

¹ Getuige W. den Boer, a.v., dl. IV c, p. 228. ² Getuige B. van der Stok, a.v., p. 1489. ³ Dit bericht wordt aangehaald in het door ir. Warners opgestelde rapport inzake van 't Sant, waarop wij straks terugkomen.